

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 18/2002 rd

Statsrådets utredning med anledning av ett initiativ från Konungariket Spanien inför antagandet av rådets beslut om genomförande av särskilda åtgärder avseende polisiärt och rättsligt samarbete i syfte att bekämpa terrorism i enlighet med gemensam ståndpunkt 2001/931/GUSP

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 15 maj 2002 statsrådets utredning med anledning av ett initiativ från konungariket Spanien inför antagandet av rådets beslut om genomförande av särskilda åtgärder avseende polisiärt och rättsligt samarbete i syfte att bekämpa terrorism i enlighet med gemensam

ståndpunkt 2001/931/GUSP (E 48/2002 rd) till förvaltningsutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Pekka Järviö, inrikesministeriet.

STATSRÅDETS UTREDNING

Förslagets huvudsakliga innehåll

Bakgrund

Rådet antog den 27 december 2001 inom ramen för andra pelaren en gemensam ståndpunkt om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism (2001/931/GUSP). Den gemensamma ståndpunkten tillämpas på sådana personer, grupper eller enheter som är inblandade i terroristdåd och som avses i bilagan till den gemensamma ståndpunkten.

Spaniens initiativ

Spanien tog den 18 mars 2002 ett initiativ inför antagandet av rådets beslut om genomförande av

åtgärder avseende polisiärt och rättsligt samarbete i enlighet med artikel 4 i den gemensamma ståndpunkten.

I artikel 1 i förslaget till beslut definieras begreppen "personer, grupper eller enheter som finns i förteckningen", "terroristbrott", "Europakonventionen" och "Eurojustbeslutet". De två förstnämnda definitionerna är identiska med definitionerna i den gemensamma ståndpunkten.

Artikel 2 föreskriver att varje medlemsstat skall utse en kontaktpunkt inom sin polismakt som skall ha tillgång till och sammanställa uppgifter om och från brottsutredningar som utförts av dess brottsbekämpande organ avseende terro-

ristbrott där någon av de personer, grupper eller enheter som finns i förteckningen är inblandad.

Enligt artikel 3 skall motsvarande kontaktpunkt utses inom de rättsliga myndigheterna (i den svenska versionen "rättssystemet") för sammanställning av uppgifter om de rättsliga myndigheternas utredningar.

Enligt artikel 4 skall medlemsstaterna till fullo utnyttja de möjligheter och fördelar som de gemensamma utredningsgrupperna erbjuder när det gäller att utreda och lagföra terroristbrott där någon av de personer, grupper eller enheter som finns i förteckningen varit inblandad.

Enligt artikel 5 skall medlemsstaterna ombesörja att de uppgifter som de meddelar till Europol och Eurojust kan utväxlas mellan Europol och Eurojust utifrån ett avtal mellan dessa i enlighet med Europokonventionen och Eurojustbeslutet.

Enligt artikel 6 skall samtliga medlemsstater vidta de åtgärder som behövs för att se till att erkännande och verkställighet av beslut som fattas av en annan medlemsstat samt om ömsesidig rättslig hjälp i samband med terroristbrott där någon av de personer, grupper eller enheter som finns i förteckningen varit inblandade, behandlas skyndsamt och som en prioriterad fråga.

Nationell lagstiftning

Förslaget gäller effektivisering av samarbetet mellan myndigheterna och informationsutbytet på ett sätt som inte påverkar den nationella lagstiftningen i Finland. Därför anses detta inte höra till området för lagstiftningen.

Eventuella övriga omständigheter

Till den del samarbetet gäller ömsesidigt utbyte av personuppgifter inom ramen för tredje pelaren bör det tas hänsyn till de principer om datasekretess som finns på området. De viktigaste dokumenten är Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter 108 som antogs den 26 januari 1981 och en anknytande rekommendation från 1987 om användning av personuppgifter inom polisväsendet Nr R(87) 15/17.9.1987 för handläggningen inom polisväsendet.

Regeringens ståndpunkt

Finland anser att det är viktigt att precisera innehållet i artikel 4 i den gemensamma ståndpunkten genom tredje pelarens instrument. Det är viktigt att främja samarbetet mellan Eurojust och Europol och att det finns ett system för sammanställning av uppgifter för att bekämpa terrorism som passar in i den nationella arbetsfördelningen. Finland anser att det är bra att det föreslagna instrumentet i motsats till det tidigare initiativet garanterar medlemsstaterna mera flexibilitet i förfarandet för informationsutbyte. Detta gör det möjligt att ta hänsyn till de olikheter som beror på medlemsstaternas myndighetsstruktur samt på informationsvolymen och -källorna. Detta bidrar också till att de befintliga kanalerna och strukturerna för informationsutbyte utnyttjas och att man på detta sätt kan förhindra en överlappning i informationsutbytet. Det är också viktigt att förteckningen i bilagan till den gemensamma ståndpunkten inte har direkta straffrättsliga effekter utan att brottsutredning, åtal och samarbetet kring dessa i medlemsstaterna bör basera sig på fakta som framkommit i brottsutredningen.

Finland understöder också målsättningen att Europeiska unionen bör vidta ytterligare åtgärder för att genomföra FN:s säkerhetsråds resolution 1373(2001).

Finland anser det vara ändamålsenligt att samarbetet mellan Eurojust och Europol främjas, liksom att det för sammanställning av uppgifter för bekämpning av terrorism finns antingen ett centraliserat eller decentraliserat system som passar in i den nationella arbetsfördelningen. Därför har Finland en reserverad hållning till att det på det föreslagna sättet i detalj bestäms hur informationsutbytet skall genomföras nationellt. Viktigt är att Europol och Eurojust får tillgång till de uppgifter som de behöver. Medlemsstaterna bör få mera flexibla möjligheter till informationsutbyte särskilt därför att myndighetsstrukturen och informationsvolymen och -källorna avviker från varandra i medlemsstaterna. Finlands mål är också att de redan befintliga strukturerna utnyttjas och överlappande arbete i informationsförmedlingen undviks.

Rådets beslut kan till denna del begränsas till att det föreskrivs vilka uppgifter medlemsstaterna skall leverera till Europol och Eurojust.

Ur Finlands synvinkel är det också svårt att förstå att den föreslagna differentieringen av uppgifter som Europolheten och Eurojusten-

heten behöver bara görs på grundval av om uppgifterna har med polisutredning eller med åklagarens beredning att göra. Också till denna del kräver förslaget sådana preciseringar som är bättre anpassade till samarbetsmodellen mellan polisen och åklagaren i Finland.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med stöd av erhållen utredning konstaterar utskottet att förslaget om genomförande av särskilda åtgärder avseende polisiärt och rättsligt samarbete i syfte att bekämpa terrorism innehåller godtagbara åtgärder som kan understödjas i bekämpningen av terrorism.

I motsats till det ursprungliga initiativet garanteras medlemsstaterna med stöd av det föreslagna instrumentet större flexibilitet i förfarandet för informationsutbyte, vilket gör det möjligt att ta hänsyn till olikheterna i myndighets-

strukturen och informationsvolymen och informationskällorna i olika medlemsstater.

Utskottet understöder förslaget om EU:s åtgärder om utveckling av polisiärt och rättsligt samarbetet i syfte att bekämpa terrorism men understryker att åtgärderna bör genomföras på basis av medlemsstaternas egna system.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet anför

att utskottet omfattar regeringens ståndpunkt i ärendet.

Helsingfors den 5 juni 2002

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
medl. Janina Andersson /gröna
Rakel Hiltunen /sd
Esko Kurvinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /kd
Paula Lehtomäki /cent

Pekka Nousiainen /cent
Heli Paasio /sd
Pekka Ravi /saml
Petri Salo /saml
Arto Seppälä /sd
Marja Tiura /saml.

Sekreterare var

biträdande sekreterare Jukka Savola.